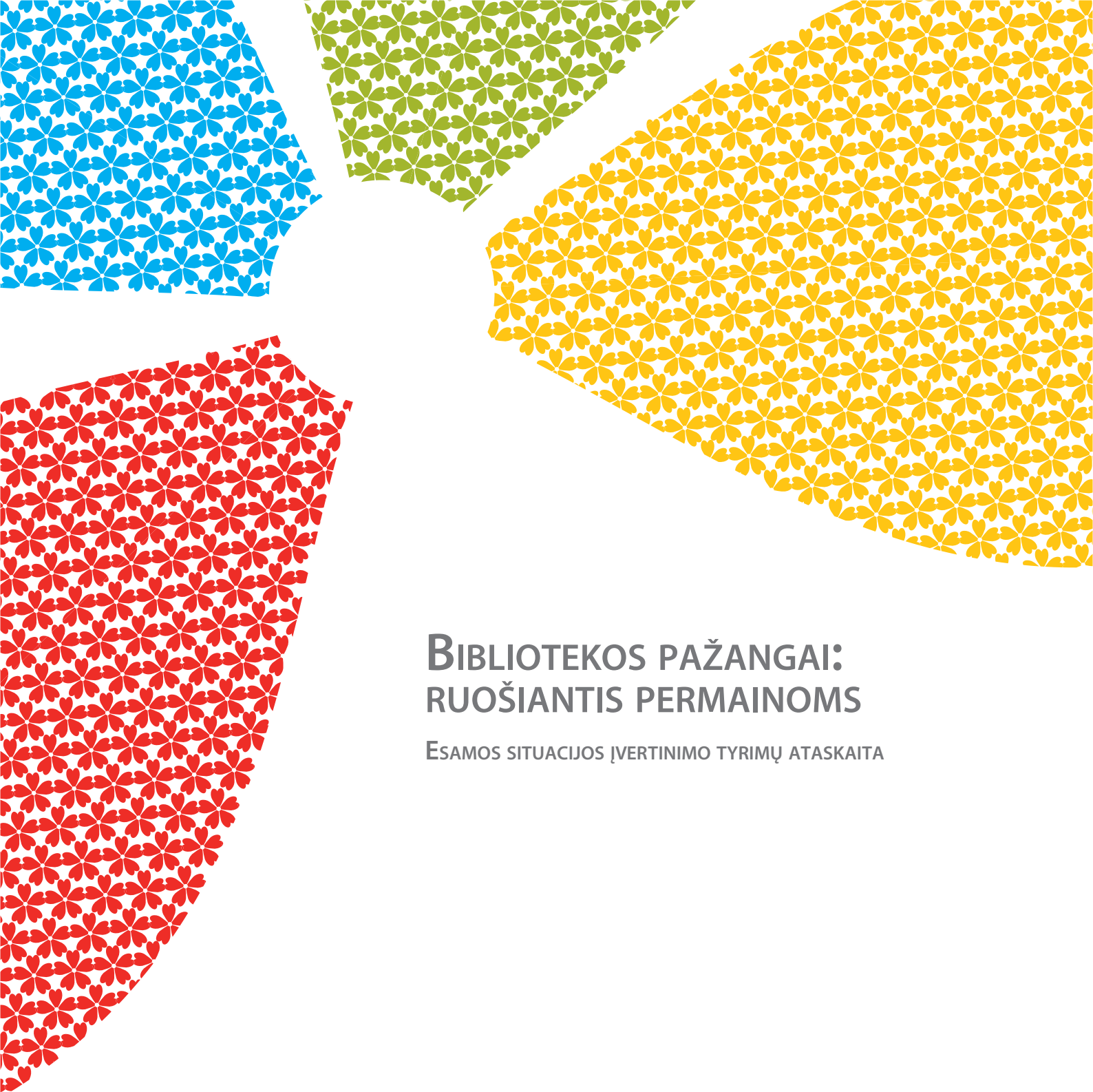

BIBLIOTEKOS PAŽANGAI: RUOŠIANTIS PERMAINOMS

ESAMOS SITUACIJOS ĮVERTINIMO TYRIMŲ ATASKAITA

Bibliotekos pažangai

BIBLIOTEKOS PAŽANGAI: RUOŠIANTIS PERMAINOMS
ESAMOS SITUACIJOS ĮVERTINIMO TYRIMŲ ATASKAITA

PARENGĖ	Viešųjų ryšių partneriai
IŠLEIDO	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
REDAGAVO	Kalbos ir komunikacijos centras
SPAUDA	Sapnų sala

Parengta ir išleista įgyvendinant projektą „Bibliotekos pažangai“.
www.bibliotekospazangai.lt

PROJEKTĄ ĮGYVENDINA:

2008 m.

TURINYS

REIKŠMINGŲ PERMAINŲ LINK

4

VISUOMENĖ IR INTERNETAS

8

INTERNETAS IR BIBLIOTEKOS

16

BIBLIOTEKOS IR VISUOMENĖ

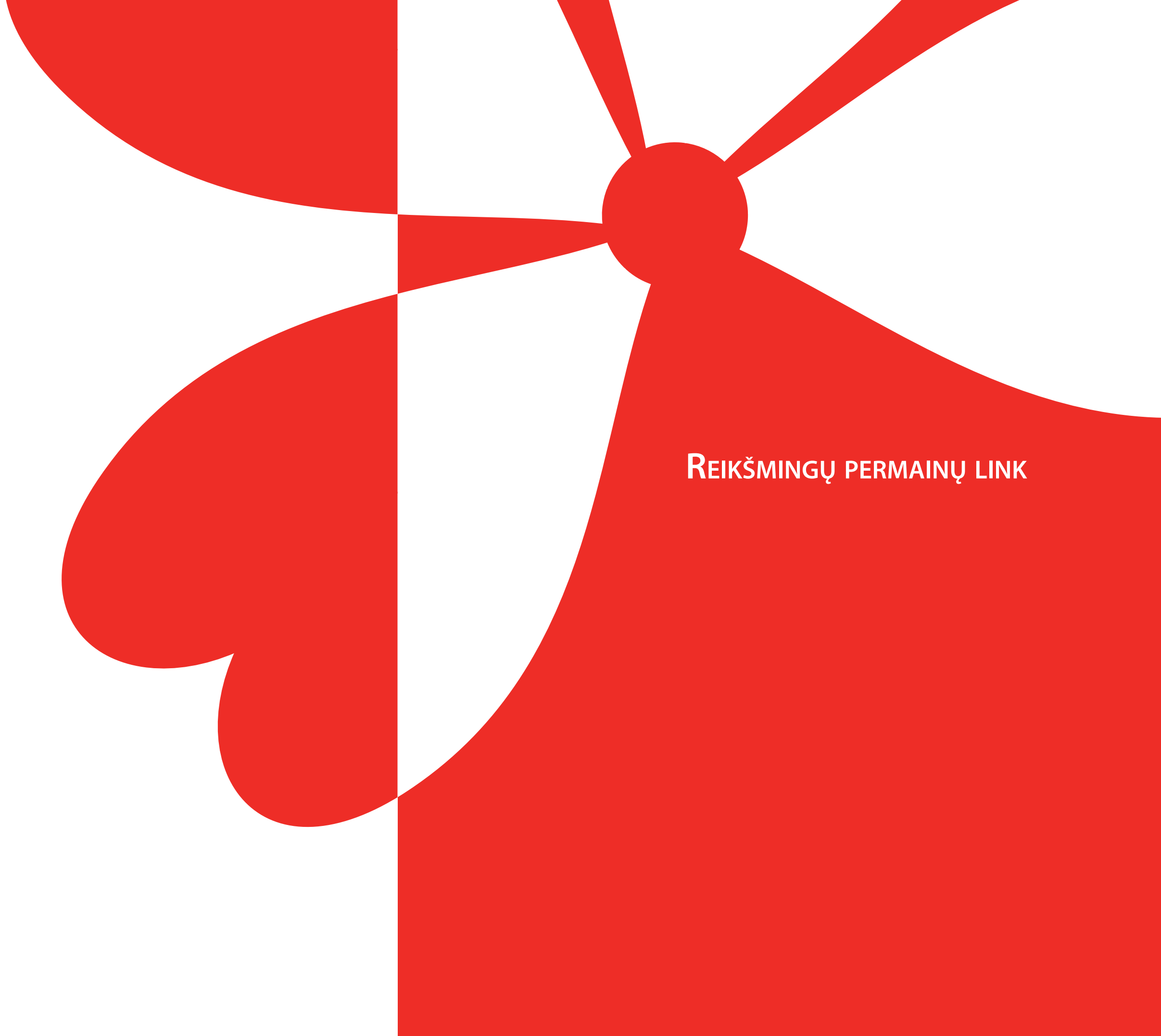
22

IŠŠŪKIS – IŠLYGINTI SKIRTUMUS

30

APIE TYRIMĄ

34

A large, stylized red flower graphic with five petals, centered on the right side of the page. The petals are rounded and have a slight curve. The center of the flower is a solid red circle.

REIKŠMINGŲ PERMAINŲ LINK

REIKŠMINGŲ PERMAINŲ LINK

Žmogaus gyvenimas nebeįsivaizduojamas be kompiuterio ir interneto. Kadaise buvusios tik įdomus žaizlas ar prabangos dalykas, dabar informacinės technologijos dažnam yra ir svarbiausia darbo priemonė, ir būdas tobulėti, semtis žinių, ir bendravimo su pasauliu kanalas, ir įrankis, padedantis greitai bei patogiai gauti reikiamus dokumentus ar registruotis pas gydytoją.

Šiuolaikinės visuomenės ir valstybės sėkmę lemia ne vien turimi gamtos ištekliai ir net ne tiek geopolitinė padėtis, kiek gyventojų kūrybiškumas, imlumas naujovėms, gebėjimai kurti ir naudotis naujaisiomis technologijomis. Labai svarbu, kad šių gebėjimų turėtų visos šalies – tiek miesto, tiek ir kaimo – gyventojai.

Tad teigiame, kad projektas „Bibliotekos pažangai“ vykdomas tam, kad Lietuvai suteiktų reikšmingą postūmį kompetentingos informacinių technologijų srityje visuomenės link.

Projektu siekiama, kad Lietuvos gyventojai, ypač kaimiškose vietovėse ar priklausantys socialiai jautresnėms grupėms, kur kas efektyviau ir plačiau kasdien naudotųsi šiuolaikinėmis technologijomis, padedančiomis gauti informaciją ir bendrauti. Tam kaip niekas kitas tinka šalies **VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS**. Būtent čia daugelis esame įpratę ieškoti žinių. Čia jau dabar galima rasti viešųjų interneto prieigų ir gauti konsultacijų, kaip pasinaudoti pasaulinio tinklo teikiamomis galimybėmis. Būna, kad belieka pasirūpinti, kad bibliotekos būtų visapusiai pasirengusios plėtoti visuomenės gebėjimus naudotis informacinėmis technologijomis.

Projekto „Bibliotekos pažangai“ tikslas – sustiprinti šalies viešųjų bibliotekų sistemą ir padėti bibliotekai tapti reikšminga institucija, skatinančia vietos gyventojų bendruomenės aktyviau naudotis informacinių technologijų galimybėmis.

Kad galėtume tai pasiekti, pirmiausia būtina žinoti dabartinę padėtį: kokią vietą visuomenės gyvenime užima internetas, o kokią – biblioteka, kaip ji pasiruošusi atlikti vaidmenį, kurį siekiama sustiprinti projektu „Bibliotekos pažangai“. Kad galėtume atsakyti į šiuos ir kitus klausimus, buvo atliktas tyrimas, kurio duomenis pristatome šiame leidinyje. Apklausę Lietuvos gyventojus, bibliotekų lankytojus, darbuotojus ir vadovus, galime susidaryti išsamų vaizdą, kur šiuo metu esame ir kuria kryptimi turime judėti.

Kęstutis Juškevičius,
projekto „Bibliotekos pažangai“ vadovas

„Šiuolaikinė biblioteka yra ne tik vartai į pasaulio žinių lobyną. Tai ir vieta, kurioje intelektinei ir kultūrinei veiklai telkiasi bendruomenės, be to, tai ir viena svarbiausių prielaidų kūrybingai asmenybei ugdyti. Todėl investuodami į bibliotekas kuriame pažangios valstybės ateitį.“

Kultūros ministras Jonas Jučas

„Aktyviai dalyvauti kuriant žinių visuomenę Lietuvoje – reikšminga mūsų misijos dalis. Vadinasi, neturime sekti paskui besikeičiančios ir modernėjančios visuomenės gyvenimo permainas, privalome patys šias permainas kurti ir būti jų epicentre.“

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
generalinis direktorius Vytautas Gudaitis

„Informacinės technologijos kaip niekad anksčiau gali padėti kiekvienam susidoroti su kasdienio gyvenimo iššūkiais. Modernizuodami bibliotekas siekiame lankytojams sudaryti palankias sąlygas ieškoti darbo, bendrauti, geriau pažinti ir suprasti besikeičiantį pasaulį. Mūsų ir programos „Bibliotekos pažangai“ tikslas – užtikrinti, kad skaitmeninio amžiaus galimybės būtų prieinamos visiems žmonėms, neatsižvelgiant į jų amžių, lytį, tautybę, gaunamas pajamas ar gyvenamąją vietą.“

Billo ir Melindos Gatesų fondo
Pasaulio bibliotekų programos
direktoriaus pavaduotoja Deborah Jacobs

VISUOMENĖ IR INTERNETAS

„Asmeniniai kompiuteriai ir internetas yra vienas svarbiausių pastarųjų dešimtmečių išradimų, iš esmės pakeitusių kiekvieno mūsų gyvenimą. Vertinkite patys: per kelias akimirkas galime gauti laišką iš užsienio šalies, norint rasti reikalingos informacijos, nebereikia vartyti enciklopedijų tomų – internetinė paieška visuomet „po ranka“. Vis mažiau reikia įprastų žemėlapių – naudodamiesi internetu galite pamatyti net savo namo palydovinę nuotrauką. Mažėja tradicinės spaudos ir televizijos įtaka, dažnam ir į darbą nebūtina važiuoti, jei viskas, ko reikia užduotims atlikti, pasiekama internetu. Permainas, kurias nulėmė informacinės technologijos, galima vardyti be galo. Džiugu, kad šios technologijos tampa vis lengviau prieinamos visiems. Pavyzdžiui, šiemet užbaigus kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plėtojimo tinklo RAIN pirmąjį etapą, plėtojamos interneto tinklas prieinamas visoms kaimo seniūnijoms. Taigi svarbiausia problema, su kuria susiduriama tiek Lietuvoje, tiek visame pasaulyje, jau nebėra technologijų prieinamumas. Dabar gerokai svarbiau, kad žmonės žinotų kuo daugiau informacinių technologijų teikiamų galimybių, kuo plačiau jomis naudotųsi, kad kurtų ir platintų naujas.“

Profesorius habilituotas informatikos mokslų daktaras Laimutis Telksnys

VISUOMENĖ IR INTERNETAS

Statistinio informacinių technologijų vartotojo Lietuvoje pagrindinis bruožas – vidutinis kompiuterinio raštingumo lygis. Tai jaunesnio amžiaus ar labiau išsimokslinęs gyventojas, internetu daugiausia besinaudojantis namie ir pasitelkiantis jį laisvalaikio, mokslo ir darbo reikalais.

Būtent taip, remdamiesi atliktu tyrimu, galėtume apibūdinti daugumos Lietuvos gyventojų santykius su internetu. Žvilgtelėkime atidžiau į šalies gyventojų naudojimosi internetu įpročius.

INTERNETO VARTOTOJAI

Kaip rodo reprezentatyvios apklausos duomenys, aktyviausi interneto vartotojai yra jaunimas – moksleiviai ir studentai. Tai daugiausia didmiesčių gyventojai. Beveik **70 PROC.** interneto vartotojų tinkle naršo kasdien, dar **20 PROC.** – bent kartą per savaitę.

Pagal interneto vartojimo įpročius Lietuvos gyventojus galime suskirstyti į tris grupes.

■ Darbingo amžiaus (24–64 metų), gana tvirtus gyvenimo pamatus turintys žmonės – išsilavinę, dirbantys, gaunantys nuolatinės pajamas. Šios grupės atstovus galime vadinti **PROFESIONALIAIS**. Internetas jiems visų pirma – darbo priemonė. Šiai grupei priskirtinas maždaug **TREČDALIS** apklaustųjų.

■ Jauniausi apklausos dalyviai, moksleiviai ir studentai, sudaro **AUGANČIŲ** vartotojų grupę, kada nors įsiliesiančią į dabartinių „profesionalų“ gretas. Šiai grupei priskirtume apie **20 PROC.** respondentų, kuriems internetas šiuo metu yra daugiausia laisvalaikio praleidimo, bendravimo, virtualių bendruomenių kūrimo priemonė. Tikėtina, kad ateityje dabartiniai jaunimo atstovai bus gerokai universalesni interneto vartotojai nei „profesionalai“.

■ **MINIMALIAIS** interneto vartotojais laikytina gyventojų grupė, neturinti jokio noro ir intereso mokytis naujų dalykų bei naudotis šiuolaikinėmis technologijomis. Tai daugiausia garbaus amžiaus, nedirbantys, kaimų ar mažesnių miestelių gyventojai, pensininkai. Šiai grupei galime priskirti **DEŠIMTADALĮ** apklaustųjų.

Dar **40 PROC.** respondentų nepateikė pakankamai informacijos apie savo informacinių technologijų vartojimo įpročius, tačiau nurodė, kad domisi naujovėmis. Ši, pati didžiausia, gyventojų grupė gali tapti aktyviais interneto vartotojais sėkmingai įgyvendinant projektą „Bibliotekos pažangai“ ir pritraukiant jos atstovus viešų interneto prieigų plėtra ar švietimu.

KOMPIUTERINIS RAŠTINGUMAS

Lietuvos gyventojai gana vidutiniškai vertina savo kompiuterinio raštingumo žinias. Apklaustieji jas vertino keturių balų skalėje, vertinimo vidurkis siekė 2,4 balo. Galima pastebėti, kad kuo žmogus jaunesnis, tuo geriau jis linkęs vertinti savo įgūdžius. Toks pat ryšys ir tarp kompiuterinio raštingumo bei gyventojų išsimokslinimo (kuo jis aukštesnis, tuo geresni įgūdžiai), pajamų (kuo jos didesnės, tuo didesnis raštingumas) ir gyvenamosios vietos (miestų, ypač didžiųjų, gyventojų įgūdžiai geresni). Beveik pusė kaimo gyventojų savo kompiuterinį raštingumą vertina kaip visai nepakankamą, o visai nemokantieji naudotis kompiuteriu sudarė daugiau kaip **43 PROC.** respondentų iš kaimo. Kone kas trečias apklaustas kaimo gyventojas teigia, kad kompiuteriu naudotis nemoka nė vienas jo šeimos narys.

Verta pabrėžti, kad vaikai gana palankiai vertino savo kompiuterinį raštingumą, ypač bendrus kompiuterio naudojimo įgūdžius ir naršymą internete bei paieškos sistemose (vidurkis – 3,4 balo). Mieste gyvenantys vaikai savo kompiuterines žinias linkę vertinti geriau nei kaimo vaikai.

NAMIE IR DARBOVIETĖJE

Populiariausios vietos, kur gyventojai naudojami internetu, yra namai ir darbas. Čia po pasaulinį informacijos tinklą naršo atitinkamai **51 IR 25 PROC.** apklaustųjų, o dar **14 PROC.** gyventojų internetu naudojami bibliotekose.

Namie internetu daugiau naudojami jaunesni respondentai, didesnių miestų gyventojai, studentai ir moksleiviai, namų šeimininkės. Kuo miestas didesnis, tuo daugiau jo gyventojų turi kompiuterių.

Internetu nesinaudoja **40 PROC.**, kaimo vietovėse – daugiau kaip pusė gyventojų. Kompiuteris su internetu namie prieinamas trečdaliui kaimo gyventojų ir dviem trečdaliams miestiečių.

Reprezentatyvi Lietuvos vaikų (12–14 metų) apklausa rodo, kad jie turi nemažai galimybių naudotis internetu: **91 PROC.** respondentų gali naudotis kompiuteriais ir internetu mokykloje, **74 PROC.** – namie. Geresnes galimybes internetu naudotis namie turi miestuose gyvenantys vaikai, o apklaustieji kaime dažniau mini bibliotekas ir mokyklas. Nei namie, nei mokykloje interneto prieigos neturi tik **2 PROC.** vaikų.

LAISVALAIKIUI, BENDRAVIMUI, DARBUI

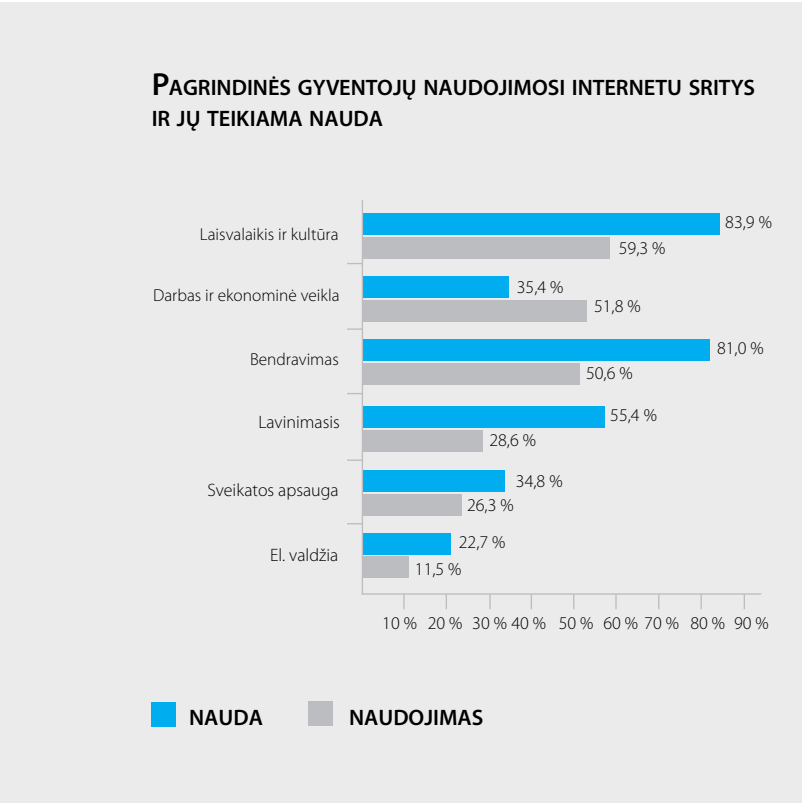
Paklausti, kokiems tikslams internetas naudingiausias jiems patiems, gyventojai pirmiausia nurodo laisvalaikį ir kultūrą – paprašyti įvardyti sritį, kurioje internetas labiausiai padeda, beveik **84 PROC.** apklaustųjų mini laisvalaikį. Šiek tiek mažiau apklaustųjų tikina, kad internetas jiems naudingas bendraujant, lavinantis.

Interneto kaip darbo įrankio svarbą pabrėžė daugiausia aukštąjį išsilavinimą turintys ir didesnes pajamas gaunantys gyventojai – **35 PROC.** respondentų interneto teikiamą naudą susiejo su darbu. Jaunesniems respondentams, studentams ir moksleiviams internetas reikšmingas mokantis – interneto naudą mokslams nurodė **56 PROC.** apklaustųjų.

LAISVALAIKIS IR KULTŪRA yra ne tik ta sritis, kurią, gyventojų nuomone, internetas labiausiai pajvairina, bet ir ta, kuriai internetas pasitelkiamas dažniausiai. Net **53 PROC.** gyventojų internete nuolat skaito laikraščius, naujienų portalų pranešimus ir žurnalus, o dar **33 PROC.** respondentų tai daro kartais. Daugiau nei pusė, **64 PROC.**, gyventojų, reguliariai ar nuolat internete žaidžia žaidimus, siunčiasi filmus ir muziką (daugiausia jauni, mažesnes pajamas gaunantys, didmiesčiuose gyvenantys vyrai), **60 PROC.** respondentų internetą naudoja bendruomeninei veiklai, jame skelbia informaciją apie renginius arba jos ieško. Šioje srityje taip pat aktyvesni didesnes pajamas gaunantieji, didesnių miestų gyventojai. Radijo internetu klausosi daugiau kaip pusė apklaustųjų.

DARBUI IR EKONOMINEI VEIKLAI internetą pasitelkia daugiau kaip pusė, bemaž **52 PROC.**, gyventojų. Dauguma jų, per **75 PROC.**, internete ieško informacijos apie prekes ir paslaugas, šiek tiek mažiau internetu naudojamas su darbu susijusioms užduotims ir funkcijoms atlikti – tai nurodė daugiau kaip **67 PROC.** apklaustųjų. Kiek daugiau nei pusė respondentų internete naudojami elektroninės bankininkystės paslaugomis, ieško darbo ar dirbuotojų.

Ne mažiau svarbi sritis gyventojams yra **RYŠIAI IR BENDRAVIMAS**. Pavyzdžiui, net **87 PROC.** apklaustųjų naudojami elektroniniu paštu, kiek mažiau, apie **70 PROC.**, – telefoniniais pokalbiais internetu. Mažiau nei pusė šalies gyventojų dalyvauja diskusijų forumuose ir elektroninių laiškų konferencijose, ir tik dalyvavimas internetinių socialinių tinklų veikloje bei tinklaraščių ar asmeninių interneto svetainių kūrimas kol kas išlieka ne tokios populiarios veiklos internete – į jas įsitraukę atitinkamai **30 IR 22 PROC.** apklaustųjų. Pažymėtina, kad kuo jaunesnis gyventojas, tuo dažniau jis bendrauja internetu. Šiam tikslui pasitelkti internetą labiau linkę miesto nei kaimo gyventojai.

Tyrimo duomenys rodo, kad **LAVINIMASIS** – ne tokia populiari veiklos internete sritis. Net **76 PROC.** gyventojų niekada nesinaudojo internetu mokymuisi nuotoliniuose kursuose. Tik **19 PROC.** apklaustųjų nuolat ar retkarčiais žiūri mokomąsias vaizdo transliacijas internetu, apie **37 PROC.** gyventojų internete ieško žinių apie neformalaus mokymosi, lavinimosi galimybes. Daugiausia, apie **48 PROC.**, gyventojų internetu su švietimu susijusiais tikslais naudojosi, kad parsisiųstų mokymuisi reikalingos laisvai platinamos programinės įrangos. Pasitelkti internetą mokslui ir švietimui nepopuliari nei mieste, nei kaime.

Dar viena sritis, kurioje internetas gali būti itin pravartus, – **SVEIKATA**. Daugiau nei pusė gyventojų nuolat ar kartais internete ieško su sveikata susijusios informacijos, tačiau galimybe internetu registruotis vizitui pas gydytojus kol kas nėra itin dažnai naudojamas – to niekada nėra darę **80 PROC.** apklaustųjų. Internetu, kaip priemone geriau pasirūpinti sveikata, dažniau naudojasi labiau išsilavinę, didesnes pajamas gaunantys ir stambesniuose miestuose gyvenantys žmonės, nors informacijos apie sveikatą paieškos internete nepopuliarios nei tarp miesto, nei tarp kaimo gyventojų.

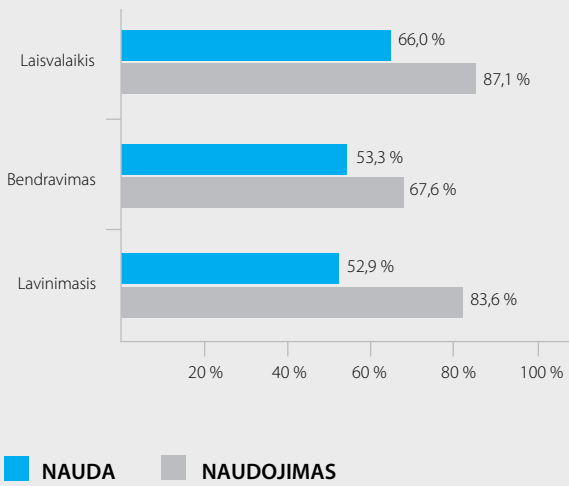
Įvairių reikalų tvarkymas ir viešųjų paslaugų gavimas internetu taip pat dar nėra itin paplitusi veiklos rūšis: vos **2 PROC.** gyventojų internetu teikia prašymus policijai ar norėdami gauti statybų leidimus, daugiau kaip **6 PROC.** užsisako asmens dokumentus. Kiek dažniau internetu naudojamas prašant socialinių išmokų ir kompensacijų – tai nuolat daro **3 PROC.**, o kartais – **16 PROC.** gyventojų. Bene populiariausia el. valdžios paslauga – elektroninis pajamų ir turto deklaravimas. Šia paslauga naudojasi apie **37 PROC.** apklaustųjų. **EL. VALDŽIOS** paslaugomis daugiau naudojasi išsimokslinę ir didesnes pajamas gaunantys gyventojai.

KO IEŠKO VAIKAI?

Vaikų ir suaugusiųjų naudojimosi internetu įpročiai gerokai skiriasi. Kaip ir suaugusieji, jaunosios kartos atstovai internetu daugiausia naudojami laisvalaikiui – **87 PROC.** apklaustų vaikų paminėjo šią sritį. Tačiau beveik taip pat dažnai internetas pasitelkiamas mokantis – tam internetą naudoją nurodė bemaž **84 PROC.** vaikų. Beveik **68 PROC.** apklaustų vaikų internetą pasitelkia bendraudami.

Vaikai ne tik dažniausiai naudojami internetu su šiomis sritimis susijusioms veikloms – būtent laisvalaikiui, bendravimui bei švietimui, bet, jaunųjų respondentų nuomone, internetas yra ir naudingiausias. Suprantama, kad rečiausiai vaikai prisiminė ekonominę interneto teikiamą naudą.

PAGRINDINĖS VAIKŲ NAUDOJIMOSI INTERNETU SRITYS IR JŲ TEIKIAMA NAUDA

A stylized green flower graphic with a central circle and several petals of varying sizes, some of which are partially cut off by the edges of the frame. The petals have a smooth, rounded shape.

INTERNETAS IR BIBLIOTEKOS

„Dirbti į biblioteką atėjau prieš keturiolika metų – kartu su internetu, tad turėjau galimybę tiesiogiai stebėti pokyčius, kuriuos viešosiose bibliotekose sukėlė informacinės technologijos. Visų pirma, biblioteka, naudodamasi internetu, susikūrė naują, elektroninį „veidą“ – ji tapo kur kas geriau matoma, įgijo daugiau galimybių prisistatyti pasauliui bei vartotojams. Antra, smarkiai pagerėjo bibliotekos paslaugų prieinamumas. Juk, pavyzdžiui, dabar skaitytoji visiškai nebūtina norimos knygos ieškoti atvykus į pačią biblioteką – jis gali pasinaudoti elektroniniu katalogu nekeldamas kojos iš namų. Trečia, padaugėjo ir bibliotekos teikiamų paslaugų – skaitytojai dabar gali užsiprenumeruoti elektroninius leidinius ir, pasinaudoję duomenų bazėmis, įvairius straipsnius skaityti savo kompiuteryje. Pastebiu, kad šias ir kitas naujoves mielai priėmė tiek bibliotekų darbuotojai, tiek ir lankytojai.“

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Elektroninės informacijos skyriaus vedėja
Aušra Vaškevičienė

INTERNETAS IR BIBLIOTEKOS

Šiuo metu šalies viešosiose bibliotekose įrengta bemaž **3 000** kompiuterizuotų darbo vietų, ir vidutiniškai vienai bibliotekai tenka keturi kompiuteriai. Bibliotekų vadovų teigimu, būtent sparti techninės bazės plėtra yra vienas svarbiausių Lietuvos bibliotekų materialinės bazės pokyčių per pastaruosius metus.

Naudotis vieša interneto prieiga lankytojai gali kas antroje šalies bibliotekoje, o dešimtadalyje bibliotekų lankytojams siūlomas be-laidis interneto ryšys. Savo interneto svetaines susikūrusios turi visos savivaldybių centrinės bibliotekos, tačiau tuo pasigirti gali tik vienas filialas iš dešimties.

Vertinant bibliotekų santykį su internetu, reikia atkreipti dėmesį ne tik į bibliotekų aprūpinimą kompiuteriais, interneto ryšiu bei programine įranga. Būtina atsižvelgti ir į darbuotojų pasirengimą naudotis informacinėmis technologijomis, jų kompiuterinio raštingumo lygį. Atlikta bibliotekų darbuotojų ir vadovų apklausa ir vėl išryškino takoskyrą tarp miesto ir kaimo.

BAZINIAI ĮGŪDŽIAI

Kaip atskleidė tyrimas, informacines technologijas savo darbe pasitelkia bemaž **80 proc.** viešą interneto prieigą aptarnaujančių bibliotekininkų. Aktyviau internetu naudojasi jaunesnio amžiaus bibliotekų darbuotojai, gyvenantys miestuose.

Bibliotekininkai nurodo esą gana gerai susipažinę su įprastinėmis interneto galimybėmis ir elektroniniais bendravimo būdais, tačiau ne taip gerai išmano interneto naujoves bei vartotojų turinio kūrimo priemones – tinklaraščius, socialinę tinklaveiką. Į akis krinta tai, kad miesto bibliotekininkų interneto žinios ir įgūdžiai daugeliu atvejų daug geresni nei jų kolegų iš kaimiškųjų vietovių.

Bibliotekininkų nuomonę apie jų kompiuterinio raštingumo lygį atspindi ir jų vadovų pozicija. Tiek miesto, tiek kaimo bibliotekų vadovai mano, kad jų darbuotojai geriausiai susipažinę su bendraisiais interneto ištekliais, bet ne su naujausiomis interneto technologijomis. Tradiciškai miesto bibliotekų darbuotojų kompetencija informacinių technologijų srityje vertinama geriau nei kaimo.

Vis dėlto bibliotekininkai aktyviai siekia gilinti šios srities žinias ir lavinti įgūdžius – 2007 m. daugiau kaip pusė apklaustų bibliotekų darbuotojų dalyvavo informacinių technologijų mokymuose. Vienas darbuotojas vidutiniškai skyrė 43 valandas internetinio ir kompiuterinio raštingumo mokymuisi.

VIEŠOS INTERNETO PRIEIGOS BIBLIOTEKOSE TINKLAS

Daugiau kaip pusė, **53 PROC.**, viešųjų bibliotekų šiuo metu lankytojams teikia interneto prieigą. Ji daug retesnė kaimo bibliotekose – pagal viešų interneto prieigų skaičių kaimo filialai nuo centrinių miestų bibliotekų atsilieka beveik dvigubai.

Bibliotekų vadovai nurodo, kad teikti šią paslaugą lankytojams trukdo ribotos galimybės įsigyti techninės įrangos (**43 PROC.**), erdvės ar patalpų prieigai įrengti stygius (**42 PROC.**), telekomunikacijų trūkumas (**37 PROC.**).

Lankytojai bibliotekų viešos interneto prieigos vietose daugiausia gali naudotis tradicinėmis paslaugomis – rašyti elektroninius laiškus, bendrauti, ieškoti darbui, laisvalaikiui, kultūrinei ar bendruomeninei veiklai naudingos informacijos, taip pat naudotis el. valdžios, švietimo, sveikatos paslaugomis ir informacija. Kur kas rečiau siūlomos sąveikiosios paslaugos, susijusios su interneto turinio kūrimu – naujienų seklių programos (RSS), interneto naujovės (web2), socialiniai tinklai.

DVEJOPA PLĖTRA

Tiek miesto, tiek kaimo bibliotekos planuoja sparčią viešos interneto prieigos taškų plėtrą. Vis dėlto, siekiant patenkinti skirtingus miesto ir kaimo poreikius, mieste ir kaime ši plėtra bus nevienoda.

Kaip rodo tyrimo duomenys, miestų bibliotekų filialai yra „prisotinti“, ir **70 PROC.** miesto bibliotekų ketina plėtoti prieigą tik stambesniuose filialuose, daugiau dėmesio skirdamos techninės įrangos atnaujinimui ir teikiamų paslaugų kokybės gerinimui. O kaimo bibliotekos ruošiasi kiekybinei plėtrai – viešą interneto prieigą ketina teikti dvigubai daugiau filialų kaime nei miestuose. Intensyviausia plėtra planuojama tuose kaimo bibliotekų filialuose, kurių darbuotojų skaičius mažiausias.

Plėtoti viešos interneto prieigos tinklą kaimo ir miesto bibliotekoms kliudo tos pačios priežastys – daugiausia trūksta patalpų ir finansų prieigai įrengti bei išlaikyti. Mažiau darbuotojų turinčios kaimo bibliotekos plėtros kliuviniu nurodo ir personalo trūkumą.

A large, stylized yellow flower graphic with multiple petals, centered on the right side of the page. The petals are broad and rounded, with some showing a slight gradient. The flower is the primary visual element on the right half of the page.

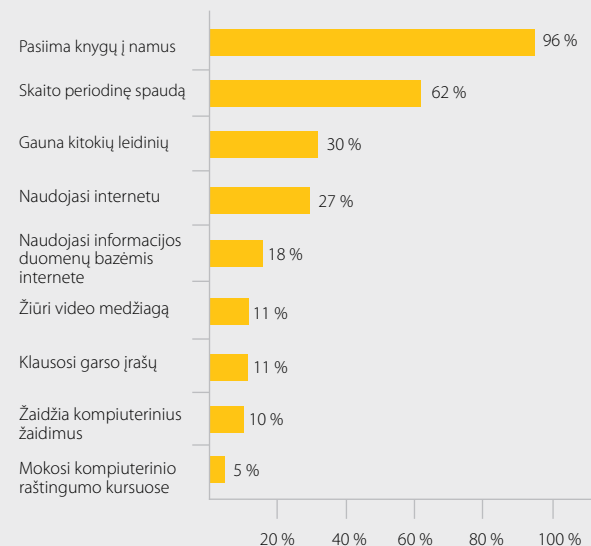
BIBLIOTEKOS IR VISUOMENĖ

„Šiais informacinių technologijų laikais viešosios bibliotekos išlieka reikšmingos paprasto žmogaus gyvenime dėl įvairių priežasčių. Daugeliui bibliotekos suteikia galimybę naudotis internetu, be to, gerai dirbanti viešoji biblioteka tampa ir vedliu informacijos pasaulyje. Būtina pažymėti, kad biblioteka atlieka dar vieną svarbią funkciją – bendruomenės telkimo. Juk naudotis internetu namie ne tas pats kaip bibliotekoje, kur pakėlęs akis nuo ekrano dažniausiai pamatysi kitą žmogų. Taigi jei biblioteka sugebės būti ne vien knygų saugykla ir taps interaktyvia bendruomenės traukos vieta, įvairiapusės intelektualinės veiklos centru, galima prognozuoti, kad viešosios bibliotekos svarba žmogaus gyvenime tik augs.“

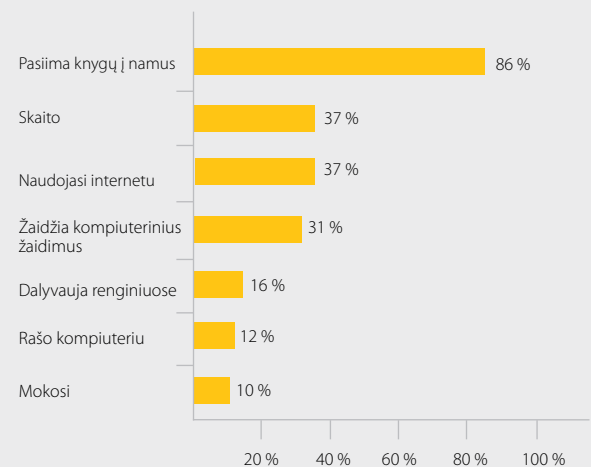
Doc. dr. Irena Vaišvilaitė,
Lietuvos Respublikos Prezidento patarėja
kultūros, mokslo ir ugdymo klausimais

BIBLIOTEKOS IR VISUOMENĖ

DAŽNIAUSIOS SUAUGUSIŲŲ VEIKLOS VIEŠOSIOSE BIBLIOTEKOSE

DAŽNIAUSIOS VAIKŲ VEIKLOS VIEŠOSIOSE BIBLIOTEKOSE

Per pastaruosius metus viešojoje bibliotekoje lankėsi **37 PROC.** gyventojų, beveik tiek pat tvirtina čia lankęsi seniau nei prieš metus. Dažniausiai bibliotekose lankėsi moterys, jaunesnio amžiaus (15–24 metų), geriau išsimokslinę žmonės, specialistai ir tarnautojai. Kiek daugiau nei penktadalis gyventojų bibliotekoje nėra lankęsi apskritai – tai daugiau vyrai, darbininkai. Apklaustieji teigia, jog bibliotekoje nesilanko dėl to, kad jiems trūksta laiko, kludio kiti užsiėmimai. Penktadalis gyventojų tvirtina tam neįaučią poreikio.

Tyrimo duomenimis, kur kas aktyviau bibliotekose lankosi vaikai – net **83 PROC.** 12–14 metų apklaustųjų bent kartą užsuko į viešąją biblioteką. Dažnesni bibliotekų lankytojai – kaimo vietovėse, nedideliuose miestuose ir didmiesčiuose gyvenantys vaikai. Kaip ir suaugusieji, viešojoje bibliotekoje nesilankantys vaikai teigia nesidomintys knygomis, neturį laiko ar poreikio, turį kitų užsiėmimų.

Žvilgtelėkime atidžiau į internetu bibliotekoje besinaudojančius lankytojus.

KUO TRAUKIA BIBLIOTEKOS?

Apklaustieji viešosiose bibliotekose pirmiausia lankosi tam, kad pasiimtų knygų į namus – šia paslauga naudojami **96 PROC.** lankytojų. Jie taip pat mėgsta čia skaityti spaudą (**62 PROC.**), gauti kitokių leidinių – kalbų mokymosi programų, kompaktinių diskų ir videodiskų (**30 PROC.**). Pasinaudoti nemokamu internetu į viešąsias bibliotekas užsuka **27 PROC.**, o duomenų bazėmis internete – dar **18 PROC.** respondentų.

Vaikai į viešąją biblioteką dažniausiai užsuka pasiimti knygų į namus, kur kas rečiau skaito knygas ir žurnalus bibliotekoje, naudojami internetu ar žaidžia kompiuterinius žaidimus.

PRIREIKUS INTERNETO – Į BIBLIOTEKĄ

Viešos interneto prieigos vartotojų apklausa atskleidžia, kad internetu bibliotekoje dažniau naudojami jaunesnio amžiaus gyventojai, specialistai ir valstybės tarnautojai, didesnių miestų gyventojai. Kitaip nei kitiems šalies gyventojams, viešos prieigos vartotojams biblioteka – populiariausia naudojimosi internetu vieta – ją norėdami naršyti po pasaulinį tinklą renkasi **79 PROC.** apklaustųjų. Ne tokios populiarios vietos naudotis internetu jiems yra namai (**43 PROC.**) ir darbas (**23 PROC.**). Bibliotekoje internetu kasdien naudojami **9 PROC.**, kelis kartus per savaitę – **27 PROC.**, bent kartą per savaitę – **17 PROC.** viešos prieigos lankytojų.

Vis dėlto daugumai – net **72 PROC.** – viešos prieigos vartotojų biblioteka nėra vienintelė vieta, kurioje jie gali naudotis internetu. Kur kas kuklesnių interneto bibliotekose alternatyvų turi mažesnių miestelių gyventojai.

Tiek vaikai, tiek suaugusieji kompiuteriais ir internetu bibliotekoje naudojasi dėl įvairių priežasčių. Tyrimo duomenimis, lankytojus čia traukia tai, kad internetu jie gali naudotis nemokamai, taip pat gauti ir kitų viešosios bibliotekos paslaugų, sulaukti personalo pagalbos. Daugelis interneto prieigą bibliotekoje laiko tiesiog patogią vietą. O vaikai gana dažnai minėjo, kad naudojimasis vieša prieiga jiems padeda praleisti laiką.

Besinaudojantiesiems internetu bibliotekose svarbus ir žmogiškasis veiksnys – maždaug trečdalis apklaustųjų prašo darbuotojų pagalbos. Jos dažniau prireikia vyresnio amžiaus žmonėms, kaimų gyventojams. Svarbu pažymėti, kad gaunama pagalba tenkina absoliučią daugumą respondentų.

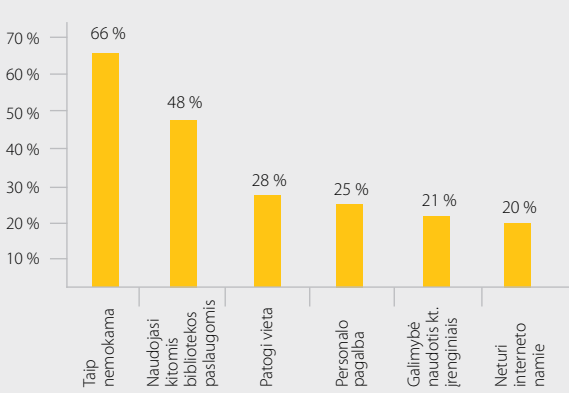
Nors nemažai moksleivių ir studentų turi kompiuterius ir internetą namie, vis dėlto jie – daugiausia laiko bibliotekų viešos interneto prieigos vietose praleidžiantys vartotojai. Tik dalis jų naudojasi ir kitomis bibliotekos paslaugomis – daugelis ateina į biblioteką tik norėdami pasinaudoti kompiuteriu ir internetu. Dažniau internetu bibliotekoje naudojasi kaimų, o ne didesnių miestų gyventojai.

POPULIARIAUSIAS – INTERNETAS LAISVALAIKIUI IR KULTŪRAI

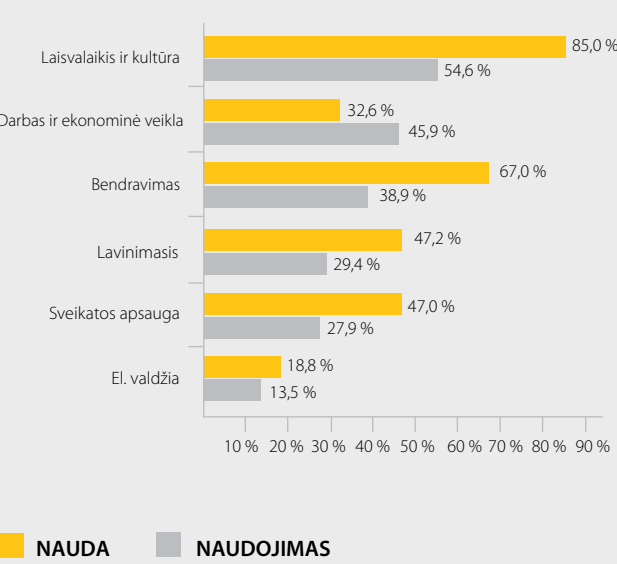
Galima pastebėti, kad populiariausios sritys, kurioms gyventojams prireikia naudotis internetu bibliotekose ir kitose vietose, yra panašios. Viešos prieigos lankytojai internetą dažniausiai pasitelkia laisvalaikiui ir kultūrai. Šią sritį paminėjo daugiau kaip pusė apklaustų viešos prieigos vartotojų. Ryškesni skirtumai matomi švietimo srityje – bibliotekų viešos interneto prieigos vartotojai daug aktyviau nei kiti gyventojai naudoja el. duomenų bazėmis, el. bibliotekų katalogais, žiūri mokomąsias vaizdo transliacijas internete, studijuoja nuotoliniuose kursuose.

Visai nepopuliarios sritys ir tarp viešos interneto prieigos vartotojų, ir tarp kitų gyventojų – sveikata ir el. valdžios paslaugos. Vis dėlto internetą šioms sritims bibliotekų lankytojai pasitelkia dažniau nei tie, kurie nesinaudoja vieša prieiga. Pavyzdžiui, įvairias deklaracijas, prašymus gauti dokumentus ar leidimus bibliotekose internetu teikia beveik dvigubai daugiau apklaustųjų.

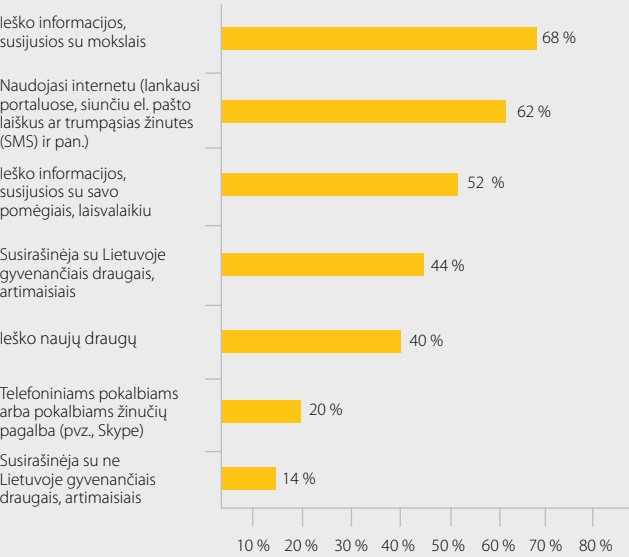
NAUDOJIMOSI VIEŠA INTERNETO PRIEIGA BIBLIOTEKOSE PRIEŽASTYS

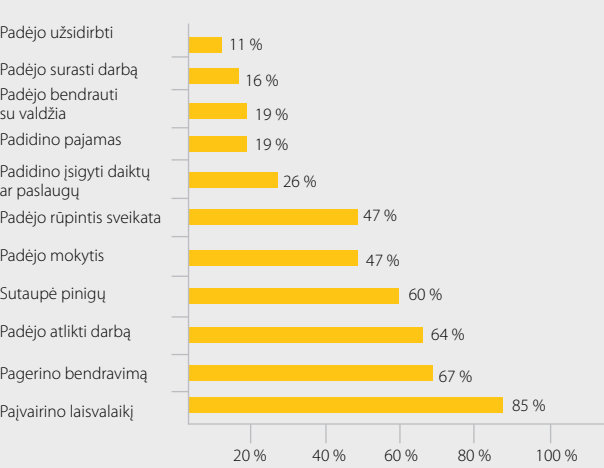
PAGRINDINĖS VIEŠOS INTERNETO PRIEIGOS VIEŠOSIOSE BIBLIOTEKOSE VARTOTOJŲ NAUDOJIMOSI INTERNETU SRITYS IR JŲ TEIKIAMA NAUDA

VAIKŲ NAUDOJIMOSI VIEŠA INTERNETO PRIEIGA VIEŠOSIOSE BIBLIOTEKOSE TIKSLAI

VARTOTOJŲ (SUAUGUSIŲJŲ) NUOMONĖ APIE VIEŠOS INTERNETO PRIEIGOS VIEŠOSIOSE BIBLIOTEKOSE POVEIKĮ

Panašiais tikslais, kaip ir suaugusiuosius, viešos interneto prieigos paslaugos traukia vaikus. Dauguma jų, atėję į biblioteką, internete ieško informacijos mokslams ar laisvalaikiui, naršo, susirašinėja su jau turimais draugais ar ieško naujų.

GAUNAMA ĮVAIRIOS NAUDOS

Kokią naudą vieša interneto prieiga suteikia gyventojams? Bibliotekų darbuotojai ir patys gyventojai ją vertina įvairiai.

Bibliotekininkų nuomone, vieša interneto prieiga lankytojams padeda išmokyti naudotis kompiuteriu ir internetu, susirasti darbą, lavinimuisi ir mokslui naudingos informacijos. Miesto bibliotekų darbuotojai dažniausiai nurodo galimybę naudotis švietimo šaltiniais, o kaimo bibliotekininkai pabrėžia geresnes galimybes ieškantiesiems darbo.

Panašią prieigos naudą gyventojų bendruomenėms įvardijo ir bibliotekų vadovai: naudojimosi kompiuteriais ir internetu įgūdžių plėtra, švietimo šaltinių ir duomenų bazių pasiekiamumas bei informacija ieškantiesiems darbo, vadovų nuomone, yra svarbiausios sritys, kuriose gyventojams praverčia galimybė bibliotekose nemokamai naudotis internetu.

Bibliotekų darbuotojai atkreipė dėmesį ir į tai, kad mažesnių miestų ir kaimų gyventojai prieigos vietose gali gauti biuro paslaugų – skenuoti, spausdinti, kopijuoti reikiamus dokumentus. Bibliotekininkai mano, kad šios paslaugos padeda pritraukti lankytojų į biblioteką ir tuomet supažindinti juos su kitomis bibliotekos teikiamomis paslaugomis.

Patys vartotojai tvirtina, kad internetas bibliotekoje jiems pirmiausia leido pajavairinti laisvalaikį ir pagerinti bendravimą su artimaisiais bei draugais. Šiek tiek rečiau kalbėta, kad internetas bibliotekoje padėjo geriau atlikti savo darbą ar sutaupyti pinigų. Tyrimai parodė, jog vieša interneto prieiga bibliotekose teikia ir tiesioginę ekonominę naudą – **16 PROC.** respondentų teigia susiradę darbą, dar **11 PROC.** – užsidirbę pinigų.

O vaikai teigė, kad internetas bibliotekoje jiems labiausiai praverė pajavairinant laisvalaikį ir padidinant užimtumą – tokią interneto naudą išvelgė bemaž **80 PROC.** jaunųjų bibliotekos lankytojų. Kiek mažiau, beveik **64 PROC.**, vaikų minėjo, kad internetas jiems padėjo susirasti draugų, pagerino bendravimą su artimaisiais ir jau turimais draugais (beveik **57 PROC.**). Tik nedidelė dalis, apie **3 PROC.**, vaikų sugebėjo internetu bibliotekoje užsidirbti pinigų.

POVEIKIS SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMOMS GRUPĖMS

Kokybiniai tyrimai, fokusuotos grupinės diskusijos ir interviu atskleidė ir daugiau viešos interneto prieigos taškų teikiamos nau- dos visų pirma socialiai pažeidžiamų grupių atstovams.

Pastebėta, kad galimybė nemokamai naudotis internetu viešosiose bibliotekose pakeitė moksleivių elgesį – užuot leidę laiką gatvėje jie ateina į biblioteką ir būna čia. Bibliotekoje **VAIKUS** prižiūri darbuoto- jas, jie čia privalo laikytis nustatytų elgesio normų, tad kompiuteriai ir internetas padeda socializuotis bei įsilieti į visuomenę.

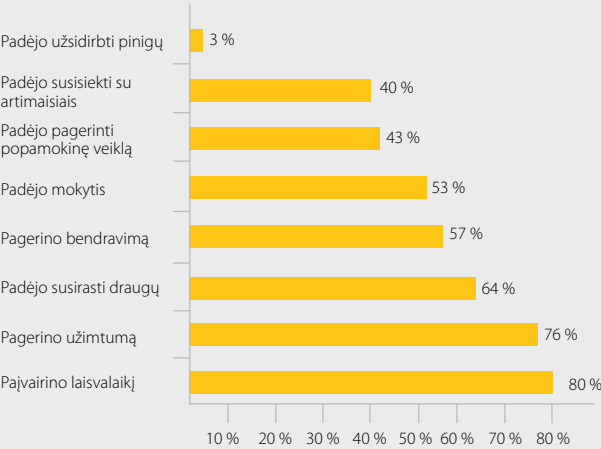
BEDARBAI dažnai naudojami internetu bibliotekoje ieškodami darbo. Viešą interneto prieigą šie žmonės renkasi todėl, kad, skirtingai nei darbo biržose, taip pat teikiančiose nemokamas prieigos paslaugas, bibliotekoje bedarbiai gali ieškoti informacijos ne tik biržos, bet ir kitose internetinėse duomenų bazėse. Be to, bibliotekoje jie gali sklaidyti laikraščius, kuriuose taip pat yra darbo skelbimų. Dalis apklaustųjų pažymėjo ir ne tokią formalią bibliotekos aplinką, nuteikiančią pozityviau nei darbo biržą, taigi galima teigti, kad internetas bibliotekoje padidina šios grupės atstovų galimybes ieškoti darbo.

Dar daugiau bibliotekos pranašumų įžvelgia **KAIMO GYVENTOJAI**. Jie čia gali ne tik gauti knygų, naudotis kompiuteriais ir internetu, bet ir dalyvauti visuomeninėje veikloje. Dažna kaimo biblioteka siūlo literatūrinio, etnografinio, istorinio ir kitokio pobūdžio renginių bei kursų, galimybę dalyvauti įvairiuose klubuose ir būreliuose.

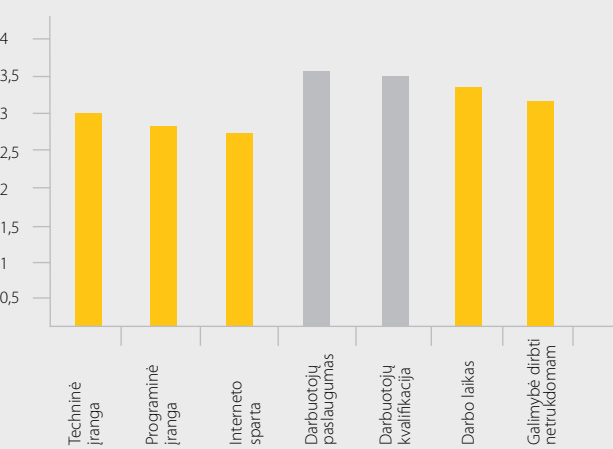
SENJORAI kompiuterį ir internetą naudoja mažiausiai ir į biblioteką ateina skaityti knygų, spaudos, pabendrauti bei sužinoti bendruomenės naujienų. Būtent jie labiausiai linkę mokytis naudotis informacinėmis technologijomis, padedami bibliotekininko, tačiau dažniausiai darbuotojas labiau linkęs atlikti prašomą veiksmą nei išmokyti vyresnio amžiaus lankytoją padaryti tai patį. Darbuoto- jai teisinasi, kad patys senjorai nenori nieko ieškoti, taip pat mini paprasčiausią pagarbą žilai galvai.

Svarbu pabrėžti, kad fizinę **NEGALIĄ TURINTYS VARTOTOJAI** savo interesais mažai kuo skiriasi nuo kitų to paties amžiaus bibliotekos lankytojų. Jiems aktualios fizinės sąlygos, leidžiančios naudotis internetu ir kompiuteriais bibliotekoje. Daugelis tyrime dalyvavusių gyventojų sutiko, kad bibliotekos ir viešos interneto prieigos galėtų atlikti nemenką vaidmenį, padėdamos neįgaliesiems integruotis į visuomenę. Akivaizdu, jog dabar šis potencialas nėra iki galo išnaudojamas, todėl darytina išvada, kad reikalinga šviečiamoji veikla, padedanti bibliotekininkams bei visai visuomenei palankiau pažvelgti į negalią turinčius žmones.

VARTOTOJŲ (VAIKŲ) NUOMONĖ APIE VIEŠOS INTERNETO PRIEIGOS VIEŠOSIOSE BIBLIOTEKOSE POVEIKĮ

VARTOTOJŲ VIEŠOS INTERNETO PRIEIGOS VIEŠOSIOSE BIBLIOTEKOSE VERTINIMAS

DIDŽIAUSIA VERTYBĖ – BIBLIOTEKININKAS

Vertinant esamą bibliotekų įvaizdį, viešos interneto prieigos vartotojų ir Lietuvos gyventojų nuomonės išsiskyrė. Vartotojai biblioteką laiko populiaria, smagia ir šiuolaikiška vieta, teigia, kad bibliotekose nuolat atnaujinama įranga, diegiamos naujovės, teikia- mos įvairios paslaugos, biblioteka vertinama kaip bendruomeninio gyvenimo centras.

O gyventojų apklausos rezultatai gerai iliustruoja visuomenėje vyraujančius bibliotekos stereotipus: tai senamadiška, nuobodi vienetvės ir atsiskyrimo vieta. Bibliotekų infrastruktūra, techninė įranga ir teikiamos paslaugos vertinamos gana neigiamai. Be to, gyventojai nelaiko bibliotekos bendruomenės telkėja.

Nors įvairioms visuomenės grupėms atstovaujantys apklaustieji skirtingai vertina dabartinį bibliotekos įvaizdį, galima teigti, kad didžiausia bibliotekos vertybė šiuo metu yra jos darbuotojas. Bibliotekininkai laikomi gerais pagalbininkais lankytojui, jie linksmi ir mandagūs. Paprašyti įvertinti viešos interneto prieigos paslaugų kokybę, vartotojai pirmiausia pažymėjo darbuotojų paslaugumą ir kvalifikaciją – šios savybės keturių balų skalėje buvo įvertintos vidutiniškai 3,6 ir 3,5 balo. Palankūs darbuotojams buvo ir jaunieji viešųjų bibliotekų lankytojai: bibliotekininkų paslaugumą teigia- mai vertina daugiau kaip **95 PROC.** vaikų, o kvalifikaciją – bemaž **94 PROC.** apklaustųjų.

A stylized orange flower graphic with a central circle and several petals of varying sizes, some of which are partially cut off by the edges of the frame. The petals have a smooth, rounded shape.

IŠŠŪKIS – IŠLYGINTI SKIRTUMUS

IŠŠŪKIS – IŠLYGINTI SKIRTUMUS

Galime teigti, kad šiuo metu, informacinių technologijų požiūriu, vis dar gyvename ne vienoje, bet keliose lietuovose: kaip atskleidė tyrimas, tarp šių technologijų prieinamumo miesto ir kaimo gyventojams, tarp jų gebėjimų naudotis kompiuteriu ir internetu egzistuoja nemaži skirtumai.

Dar viena takoskyra išryškėja tarp kartų: vaikai technologijas naudoja kur kas tolygiau nei suaugusieji, vienodai sėkmingai jas taikydami ir mokslui, ir laisvalaikiui, ir bendravimui. Suaugusieji informacines technologijas linkę sieti su kultūrinės informacijos gavimu, laisvalaikiu ir bendravimu, bet gana menkai pasitelkia jas lavindamiesi, sveikatos ar el. valdžios paslaugoms gauti.

Viešosios bibliotekos, siūlančios gyventojams nemokamo interneto paslaugą ir padedančios lankytojams ugdyti kompiuterinį raštingumą, galėtų atlikti lemiamą vaidmenį išlygindamos šiuos skirtumus ir skatindamos gyventojus plačiau bei įvairiau naudotis informacinėmis technologijomis. Šią misiją jos prisiėmė dar 2003 m., įsitraukdamos į Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą „Bibliotekų renovacijos ir modernizavimo 2003–2013 m. programą“, kurios pajėgas šiandien sustiprina projektas „Bibliotekos pažangai“.

Trečdaliui vartotojų **(28 proc.)** viešoji biblioteka išlieka vienintele vieta, kur jie gali naudotis internetu. Taigi būtina gerinti interneto prieinamumą, ypač kaimiškųjų vietovių bibliotekų filialams.

Visuomenės kompiuterinio ir informacinio raštingumo ugdymas, daugiausia dėmesio skiriant socialiai pažeidžiamoms grupėms, yra kitas bibliotekų uždavinys. Tačiau reikia sudaryti sąlygas ir patiems bibliotekų darbuotojams nuolat atnaujinti savo žinias, kad jie būtų visuomet pasiruošę konsultuoti lankytojus, skatintų juos naudotis ir įsisavinti kuo platesnį interneto teikiamų galimybių spektrą.

Būtent bibliotekų darbuotojams ir tenka svarbiausias vaidmuo kuriant pažangių, šiuolaikiškų ir patrauklių viešųjų bibliotekų tinklą Lietuvoje. Aktyvų ir kompetentingą bibliotekininką gyventojai laiko svarbiausia bibliotekos įvaizdžio dalimi. Tad darbuotojai daugiausia ir lėms, ar Lietuvos gyventojams bibliotekos liks viso labo „knygų saugyklomis“, ar taps visapusės intelektualinės ir bendruomeninės veiklos centrais.

Projektas „Bibliotekos pažangai“ padės siekti pastarojo rezultato.

APIE TYRIMĄ

Kompleksinį tyrimą „Informacinės technologijos Lietuvos viešosiose bibliotekose“ 2008 m. gegužę–birželį Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos užsakymu atliko rinkos analizės ir tyrimų grupė UAB RAIT. Tyrimo tikslas – ištirti esamą viešos interneto prieigos bibliotekose situaciją ir įvertinti gyventojų, besinaudojančių informacinėmis technologijomis, gaunamą naudą. Vykdam tyrimą buvo:

- atlikta reprezentatyvi Lietuvos gyventojų (15–74 metų) apklausa; apklausti 1 055 respondentai;
- atlikta reprezentatyvi Lietuvos vaikų (12–14 metų) apklausa; apklausti 592 respondentai;
- apklausti šalies viešųjų bibliotekų lankytojai, besinaudojantys vieša interneto prieiga; 1 246 respondentai;
- apklausti viešųjų bibliotekų darbuotojai, aptarnaujantys arba aptarnausiantys viešą interneto prieigą; 609 respondentai;
- apklausti 65 Lietuvos viešųjų bibliotekų vadovai;
- surinkti duomenys apie 1 225 bibliotekas.

Duomenys buvo surinkti tiek naudojant reprezentatyvių apklausų anketas, tiek organizuojant fokusuotų grupių diskusijas ir pagilintus interviu, į juos įtraukiant:

- vaikus iš socialinės rizikos šeimų ir vaikus iš šeimų, kuriose abu arba vienas iš tėvų išvykę į užsienį,
- kaimo gyventojus,
- pensininkus,
- žmones, turinčius negalią,
- bedarbius,
- bibliotekų darbuotojus,
- bibliotekų vadovus,
- įvairių suinteresuotų grupių atstovus.

Projekto „Bibliotekos pažangai“ vykdytojai panašius tyrimus tęs ir 2009–2011 metais. Jų rezultatai bus naudojami atliekant lyginamąją analizę ir vertinant projekto poveikį.

Išsamūs tyrimų rezultatai skelbiami interneto svetainėje **WWW.BIBLIOTEKOSPAZANGAI.LT/TYRIMAI.**

Dėl šių tyrimų galite kreiptis į projekto „Bibliotekos pažangai“ poveikio vertinimo koordinatorę Ugnę Rutkauskienę el. paštu ugne.rutkauskiene@bibliotekospazangai.lt.

APIE PROJEKTĄ „BIBLIOTEKOS PAŽANGAI“

Projekte „Bibliotekos pažangai“ dalyvauja daugiau kaip **1 200** viešųjų bibliotekų, filialų ir padalinių, kurie bus aprūpinti kompiuteriais bei interneto ryšiu. Bibliotekų darbuotojai pagausins savo kompiuterinio raštingumo žinias, kad vėliau jas galėtų perduoti kitiems – projekto metu kompiuterinio raštingumo planuojama apmokyti apie 50 tūkst. Lietuvos gyventojų. Įgyvendinant projektą bus įrengta 11 mokymų centrų, o išplėtotas viešos interneto prieigos taškų bibliotekose tinklas pritrauks gyventojus, ypač – vyresnio amžiaus, neįgaliuosius ar kitų socialiai pažeidžiamų grupių atstovus, kurie daug aktyviau naudosis šiuolaikinėmis technologijomis, taip pagerindami savo kasdienę veiklą ir gyvenimo kokybę.

Projektą, truksiantį iki 2011 m., įgyvendina Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka kartu su Lietuvos Respublikos kultūros ministerija. Lėšų projektui įgyvendinti skiria Billo ir Melindos Gatesų fondas (35,7 mln. litų), Lietuvos Respublikos Vyriausybė (14,7 mln. litų) ir bendrovė „Microsoft“, padovanojusi naujausios programinės įrangos už 31 mln. litų. Labai svarbus ir vietos savivaldybių indėlis (10,7 mln. litų) – jos padeda bibliotekoms pasirengti teikti viešą interneto prieigą ir vykdyti kitas projekto veiklas bei ateityje užtikrins šių veiklų tęstinumą.

Panašius projektus, remiamus Billo ir Melindos Gatesų fondo, jau įgyvendino JAV, Čilė, Meksika, Latvija. Fondo iniciatyva tokius projektus ruošiasi pradėti ir daugelis kitų Europos, Azijos bei Afrikos šalių.

**DAUGIAU INFORMACIJOS APIE PROJEKTĄ –
WWW.BIBLIOTEKOSPAZANGAI.LT.**

